

Dosarul nr.3ra-335/23
2-20092123-01-3ra-28032023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud.: Gr. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

Î N C H E I E R E

06 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului depus de avocatul Botnaru Ruslan din numele Aureliei Gîsca-Ipati,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gîsca-Ipati Aurelia împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva deciziei din 29 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Aurelia Gîsca-Ipati și menținută hotărârea din 26 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 31 iulie 2020, Gîsca-Ipati Aurelia a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 20 iulie 2020, inspectorul superior de integritate, Ada Griciuc, din cadrul Autorității Naționale de Integritate a emis în privința ei Actul de constatare nr.140/04, prin care: 1) s-a constatat încălcarea regimului juridic al incompatibilităților de către inspectorul în cadrul Biroului Vamal Centru, Gîsca-Ipati Aurelia, prin nesoluționarea în termenul și modul stabilit de lege, starea de incompatibilitate în care se află din data accederii în funcție – 10 mai 2011, până în prezent, generată de exercitarea concomitent cu funcția de inspector vamal următoarele funcții și calități deținute în cadrul XXXXX: funcția de administrator, calitatea de membru în organe de conducere și calitatea de cofondator; 2) s-a sesizat Serviciul Vamal, în termen de 15 zile, din data rămânerii definitive a Actului de constatare, în vederea încetării raporturilor de serviciu cu Gîsca-Ipati Aurelia; 3) s-a aplicat în privința Aureliei Gîsca-Ipati, din data eliberării

din funcție, interdicția de a exercita pe o perioadă de 3 ani, funcție publică, în condițiile prevăzute la art.23 alin.(6)-(8) din Legea nr.133/2016.

Reclamanta consideră că, la adoptarea actului de constatare, inspectorul de integritate s-a condus de prevederile art.16 și art.23 din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale și art.7, art.19, art.20, art.37 alin.(2), art.38 alin.(1) și art.40 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

În partea descriptivă a actului administrativ contestat, inspectorul de integritate a făcut referire la art.6 alin.(2) și (4) din Legea nr.1150/2000, art.11 alin.(2), art.15 alin.(3) și (7), art.41 alin.(3) din Legea nr.302/2017, art.23 alin.(3) și art.40 din Legea nr.133/2016.

În opinia reclamantei, actul de constatare nr.140/04 din 20 iulie 2020 a fost emis ilegal și neîntemeiat, din următoarele motive.

Nefiind angajată în serviciul public – Serviciul Vamal – la 26 mai 2004, a înregistrat la Agenția Servicii Publice, Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept, întreprinderea XXXXX, unde este menționată ca cofondator, cu cota de 70%, și ca administrator.

Reclamanta a subliniat că, întreprinderea XXXXX nu activat, nu a desfășurat nicio activitate comercială, precum și nu a avut vreo remunerare ori alt venit de la acest agent economic.

Ulterior, la scut timp după înregistrarea XXXXX, reclamanta s-a angajat în serviciul public – la Serviciul Vamal, unde activează până în prezent.

Despre faptul că a fost înregistrată în calitate de cofondator și administrator al XXXXX, pe parcursul timpului a uitat.

De asemenea, nu a prezentat raport de activitate a companiei Serviciului Fiscal de Stat, Casei Naționale de Asigurări Sociale, Biroului Național de Statistică etc., fapt ce demonstrează că agentul economic respectiv nu a activat, și respectiv nu a primit remunerație.

Reclamanta a reținut că, reieșind din prevederile art.5 alin.(2) lit.a) din Legea serviciului în organele vamal nr.1150/2000, art.15 alin.(3) lit.a) din Legea nr.302/2017, art.1 alin.(2) din Legea nr.133/2016, art.70 alin.(1), art.81 alin.(1), art.127, art.99 alin.(1), art.116 alin.(7) din Constituție, art.16 din Legea nr.133/2016, Legea nr.158/2008, stările de incompatibilitate pentru funcțiile publice sunt legate de interdicția de a exercita o altă funcție (remunerată; publică sau privată) sau alte activități remunerate concomitent cu funcția pe care o ocupă.

În viziunea reclamantei, funcțiile publice sunt instituite în cadrul autorităților publice care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public, iar în celelalte unități bugetare, întreprinderi, organizații și instituții ș.a., sunt instituite funcții private, sau altfel spus, prin funcțiile private nu se realizează interesul public, dar interesul privat.

Un alt concept utilizat de legislator este acel de „funcție retribuită” sau „funcție remunerată”.

Prin noțiunea „retribuită” se înțelege a plăti cuiva o sumă de bani pentru o muncă prestată, altfel spus, o remunerare.

Prin definiția „activități remunerate” trebuie privită în înțelesul său general.

Noțiunea de „activitate” vizează activități lucrative în sensul larg, care au la baza un efort de natura fizică ori intelectuală depusă de o persoană, iar sensul termenului „remunerare” conform DEX este de încasare a unei sume de bani sau a unui/unor bunuri în schimbul unei munci/activități prestate.

Chiar dacă în legislația națională nu se regăsește o definiție explicită a conceptului de „activitate remunerată”, în art.25 din Legea nr.158/2008, legiuitorul a indicat în care instituții și funcții funcționarul public nu este în drept să desfășoare activități remunerate precum și modalitățile prin care acestea pot fi realizate.

Așadar, funcționarul public nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate în cadrul autorităților publice și în funcție de demnitate publică sau în funcție din cadrul cabinetului persoanei care exercită funcție de demnitate publică, cu anumite excepții prevăzute de lege, precum și în cadrul societăților comerciale, cooperativelor, întreprinderilor de stat sau municipale, precum și al organizațiilor necomerciale, din sectorul public sau privat, a căror activitate este controlată, subordonată, sau în anumite privințe este de competența autorității în care el este angajat, cu excepția activităților științifice, didactice, de creație, de participare în proiecte de dezvoltare în domeniul de competență în cadrul autorității în care este angajat și de reprezentare a statului în societățile economice.

În normele ce reglementează situațiile de incompatibilitate pentru funcțiile publice se utilizează fie conceptul de „funcție remunerată/retribuită”, fie cea de „activitate remunerată”, sau chiar ambele, oricum sensul în care sunt utilizate aceste concepte, este similar.

În speță, interesul deosebit este redat anume de cuvântul „remunerată/remunerate”.

Dacă legislația națională stabilește expres că se află în stare de incompatibilitate persoanele care dețin funcții de demnitate publică sau funcții publice, și exercită și alte funcții sau activități remunerate, se deduce că în cazul în care funcțiile sau activitățile sunt neremunerate, apoi nu există situația de incompatibilitate.

Conform Codului muncii, raportul juridic de muncă are în calitate de obiect prestațiile reciproce ale subiectelor acestuia – prestarea muncii de către salariat și respectiv, salarizarea acestuia de către angajator, or, remunerația vine doar pentru prestarea muncii.

Prin munca salariată se înțelege orice muncă prestată fără a dispune de mijloacele proprii de producție, rezultatul ei revenind deținătorului mijloacelor de producție care plătește, în schimb, salariul convenit prin contract celui care prestează munca. Salarizarea muncii reprezintă remunerarea în bani a muncii prestate în temeiul contractului individual de muncă.

Reclamanta consideră că, Autoritatea Națională de Integritate nu a prezentat dovezi, prin care s-ar demonstra faptul că dânsa a avut o remunerație bănească ori de altă natură de la faptul deținerii funcției de administrator și cofondator la XXXXX.

La caz, ANI i-a încălcat drepturile, or, persoana supusă controlului averii și a integrității personale are dreptul să ia cunoștință de materialele dosarului, să fie informată despre inițierea controlului, să fie asistată de un avocat sau de un reprezentant, să prezinte date și informații, pe care le consideră necesare, să fie informată cu privire la drepturile și obligațiile sale.

Reclamanta se consideră victima a abuzului din partea Autorității Naționale de Integritate, prin ce i-a fost cauzat un prejudiciu material și moral, manifestate prin suferințe fizice și psihice, stări de anxietate prin incertitudinea creată de autoritatea emitentă.

Prejudiciul moral îl estimează în mărime de 500 de Euro, sau echivalentul bănesc în valută națională, ceea ce constituie 10.000 de lei.

În contextul enunțat, Gîsca-Ipati Aurelia a solicitat admiterea acțiunii, constatarea ilegalității Actului de constatare nr.140/04 emis de Autoritatea Națională de Integritate în privința sa, cu anularea acestuia ca fiind neîntemeiat, nemotivat și ilegal.

Prin încheierea din 07 august 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de Gîsca-Ipati Aurelia privind constatarea ilegalității și anularea actului administrativ individual defavorabil (f.d.33-35, vol.I).

Prin decizia din 07 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost anulată încheierea din 07 august 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, cu restituirea cauzei spre examinare în prima instanță, în același complet de judecată (f.d.91-96, vol.I).

La 09 martie 2021, prin intermediul poștei electronice, Gîsca-Ipati Aurelia, reprezentată de avocatul Constantin Lazari a depus cerere, prin care și-a concretizat acțiunea, solicitând anularea ca fiind neîntemeiat Actul de constatare nr.140/04 din 20 iulie 2020, semnat de inspectorul de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate, Griciuc Ada, care este o persoană neîmputernicită de legislator și repararea prejudiciului moral, pe care îl apreciază în mărimea minimă acordată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, lăsând chestiunea dată la discreția instanței de judecată (f.d.116-128, 160-167, vol.I).

În susținerea cererii, reclamanta a indicat că actul administrativ contestat a fost emis și semnat de inspectorul de integritate, fără împuterniciri, or, acest act trebuia să fie emis din numele Autorității Naționale de Integritate și semnat de conducerea ANI (președinte sau vicepreședinte).

Prin hotărârea din 26 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă acțiunea depusă de Gîsca-Ipati Aurelia.

La 29 octombrie 2021, Gîsca-Ipati Aurelia, reprezentată de avocatul Lazari Constantin, prin intermediul poștei electronice, a depus apel împotriva hotărârii

primei instanțe, iar la 15 februarie 2022 a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea integrală a hotărârii din 26 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Râșcani, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii (f.d.194-203, vol.I; f.d.4-14, vol.II).

Prin decizia din 29 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Aurelia Gîsca-Ipati și menținută hotărârea din 26 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

Fiind investite cu judecarea cauzei, prima instanță și instanța de apel au motivat soluțiile de respingere a acțiunii prin faptul că, respectarea termenului de soluționare a incompatibilităților de către funcționarul public este o cerință imperativă prevăzută la art.25 alin.(6) din Legea nr.158/2008, potrivit căruia situația de incompatibilitate urmează să înceteze pe parcursul unei luni din momentul apariției acesteia, iar dacă funcționarul public nu a eliminat situația de incompatibilitate în termenul prevăzut, acesta este destituit din funcție.

Instanțele de judecată au constatat că, pe durata activității în cadrul Serviciului Vamal, Gîsca-Ipati Aurelia nu a întreprins măsuri pentru încetarea funcției de funcționar vamal sau a funcției de administrator și calității de membru în organul de conducere (Adunarea generală a asociațiilor) al XXXXX, precum și a calității de cofondator prin transmitere în administrare fiduciară cota-parte din fondul statutar al XXXXX. Or, din data accederii în funcție - 10.05.2011 - până în prezent, funcționarul vamal Gîsca-Ipati Aurelia se află în stare de incompatibilitate nesoluționată în modul și termenul stabilit de lege, continuând să exercite concomitent cu funcția de inspector vamal, funcții și calități deținute în cadrul XXXXX, de administrator, membru în organe de conducere și calitatea de cofondator.

A fost considerat neîntemeiat argumentul reclamantei precum că, niciodată nu a activat XXXXX și că firma este deschisă din 2004, când ea nu activa ca funcționar public, asta deoarece, deși XXXXX nu a activat din momentul fondării, Gîsca-Ipati Aurelia nu a explicat inacțiunile sale de încetare a calității de membru în organele de conducere și a funcției de administrator al firmei respective.

Nu a fost reținut nici argumentul reclamantei precum că, de la firma nominalizată nu a primit nicio remunerație.

La acest aspect, instanța de apel a făcut trimitere la decizia de inadmisibilitate nr.146 din 28 septembrie 2021 a Curții Constituționale a sesizării nr.156g/2021 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art.313⁴ lit.a) din Codul contravențional, unde Curtea a statuat că, incompatibilitatea reprezintă, în esență o situație în care una și aceeași persoană exercită o funcție publică în paralel cu o alta ori când aceasta deține o calitate sau exercită o activitate (articolul 16 din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016), în condițiile în care legea interzice acest lucru. Curtea a reținut că incompatibilitatea, ca stare de fapt, nu este condiționată de caracterul oneros sau gratuit al activităților considerate a fi incompatibile.

Curtea a notat că, legislatorul a definit clar care sunt situațiile de incompatibilitate, precum și condițiile în care acestea apar, stabilind obligația subiecților de a soluționa și înlătura incompatibilitatea (cum ar fi articolul 15 alin. (3) literele b) și c) din Legea nr.302 din 15 decembrie 2017).

Aici, Curtea a menționat că, obligația subiectului declarării de înlăturare a stării de incompatibilitate este o măsură care urmărește să asigure un climat de legalitate în exercițiul funcțiilor publice și să protejeze funcțiile care, prin cumul cu altele, nu pot fi îndeplinite în mod adecvat, fiind în detrimentul interesului public.

Au fost apreciate critic și alegațiile reclamantei precum că, la 14 august 2020 a început procedura de lichidare a XXXXX, iar la 19 octombrie 2020 aceasta a fost lichidată. Or, la data emiterii actului de constatare - 20 iulie 2020, XXXXX nu era nici lichidată și nici în proces de lichidare.

În condițiile enunțate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au concluzionat că, inspectorul de integritate întemeiat a conchis încălcarea regimului juridic al incompatibilităților de către inspectorul vamal Gîsca-Ipati Aurelia, exprimată prin: aflare în stare de incompatibilitate, în perioada 10.05.2011 – până în prezent, generată de exercitarea concomitentă, contrar legii, funcția de inspector vamal cu funcția de administrator și calitatea de membru în organele de conducere ale XXXXX; aflare în stare de incompatibilitate, în perioada 10.05.2011 – până în prezent, generată de deținerea concomitentă, contrar legii, funcția de inspector vamal și calitatea de co-fondator cu cota parte de 70% în capitalul social al XXXXX; nesoluționarea, în termen de o lună, starea de incompatibilitate care a apărut la 10.05.2011, prin demisionare din funcția de administrator și membru în organele de conducere ale XXXXX și prin transmitere în administrare fiduciară unei alte persoane cota-parte de 70%, deținută în fondul statutar al XXXXX.

Or, din suportul probator administrat rezultă că, contrar prevederilor art.6 alin.(2) din Legea nr.1150/2000 (în redacția legii în vigoare în perioada supusă controlului, abrogată la 02.06.2018) și art.15 alin.(3) din Legea nr.302/2017, din data angajării în Serviciul Vamal - 10.05.2011 - până în prezent, Gîsca-Ipati Aurelia nu a întreprins măsuri întru încetarea funcției în cadrul Serviciului Vamal sau demisionare din funcția de administrator și membru în organele de conducere ale XXXXX, precum și subsidiar, din data angajării în Serviciul Vamal - 10.05.2011 - până în prezent, Gîsca-Ipati Aurelia nu a întreprins măsuri de transmitere în administrare fiduciară unei alte persoane cota-parte de 70% deținută în fondul statutar al XXXXX.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au considerat neîntemeiat și argumentul reclamantei precum că, actul administrativ contestat ar fi fost semnat de către o persoană neîmpuțernicită, or, din conținutul Legii nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate rezultă că, competent în a semna actul de constatare, este inspectorul de integritate, ținând cont de atribuțiile acestuia.

Au fost apreciate critic alegațiile reclamantei referitoare la faptul că, inspectorul de integritate contrar prevederilor legale ar fi sesizat Serviciul Vamal în

vederea încetării raporturilor de serviciu cu ea, deși actul de constatare nu avea caracter definitiv. Or, probe în acest sens la materialele cauzei nu se atestă.

Mai mult, potrivit legislației, inspectorul de integritate întreprinde acțiuni întru punerea în executare a pct.2 și pct.3 din dispozitivul actului de constatare doar în cazul existenței unei hotărâri judecătorești irevocabile, după cum prevede alin.(4) - (5) ale art.35 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Nu a fost reținut argumentul reclamantei cu privire la încălcarea termenului de finalizare a procedurii administrative după cum prevede art.60 din Codul administrativ, deoarece Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale și Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate sunt legi speciale în raport cu Codul administrativ, iar în temeiul art.5 alin.(3) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială.

La acest aspect, instanțele de judecată ierarhic inferioare au notat că deși, Legile enunțate nu conțin prevederi privind termenul în interiorul căruia urmează să se desfășoare o activitate administrativă, totuși acest fapt nu înseamnă că se vor aplica în mod automat prevederile art.60 alin.(1) din Codul administrativ. Cu atât că, procedurile reglementate de Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate conțin etape specifice și termene derogatorii. Întrucât, efectuarea controlului respectării regimului juridic al conflictelor de interese presupune întreprinderea anumitor măsuri pentru a acumula informațiile și materialele necesare stabilirii circumstanțelor relevante cauzei, ceea ce necesită un termen rezonabil.

Instanțele de judecată au conchis că nu poate fi prezumat comportamentul participanților la procedura administrativă, nu se cunoaște dacă solicitanții vor răspunde la adresări în termenul legal și, totodată, în anumite situații, inspectorul de integritate este pus în situația de a desfășura operațiuni suplimentare pentru a stabili circumstanțele cauzei.

Astfel, termenul, în interiorul căruia se finalizează o procedură administrativă poartă un caracter rezonabil după cum este stipulat în art.27 din Codul administrativ potrivit căruia, în cazul în care prezentul cod sau alte legi speciale nu impun un anumit termen, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze într-un termen rezonabil.

În contextul expus, instanțele de judecată ierarhic inferioare au considerat declarativ argumentul reclamantei precum că, că durata procedurii administrative nu trebuia să depășească 30 (90) de zile, termen prevăzut de Codul administrativ, deoarece vine în contradicție cu cele constatate.

La 09 decembrie 2022, avocatul Botnaru Ruslan, din numele Aureliei Gîsca-Ipati, a depus recurs inițial împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 29 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 26 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul

Râșcani, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii depuse de Aurelia Gîsca-Ipati. Totodată, în cererea de recurs, avocatul Botnaru Ruslan a indicat că motivarea recursului o va prezenta ulterior, după ce instanța de apel îi va notifica decizia integrală din 29 noiembrie 2022 (f.d.79-81, vol.II).

La 10 mai 2023, întru respectarea dreptului părților la un proces echitabil, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Autorității Naționale de Integritate copia recursului depus de avocatul Botnaru Ruslan din numele Aureliei Gîsca-Ipati, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței (f.d.87-88, vol.II).

La 12 mai 2023, Autoritatea Națională de Integritate a depus referință, solicitând declararea ca fiind inadmisibil recursului depus de avocatul Botnaru Ruslan din numele Aureliei Gîsca-Ipati în temeiul art.246 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, deoarece recurenta nu a prezentat motivarea recursului în termenul legal prevăzut la art.245 alin.(2) din Codul administrativ (f.d.94-96, vol.II).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a III a „Procedura contenciosului administrativ”, Capitolul V „Procedura de recurs” din Codul administrativ, în special ce vizează prevederile cu privire la depunerea cererii de recurs, termenul depunerii, temeiurile recursului și procedura examinării acestuia.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente se deduc și din interpretarea art.195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art.3 alin.(3) din Codul de procedură civilă care stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171. Or, legea procesual-civilă, care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare, nu are putere retroactivă.

În conjunctura enunțată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție la examinarea admisibilității recursului, va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării recursului.

Examinând admisibilitatea recursului, în raport cu actele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

Conform art.246 alin.(1) și (2) lit.c) din Codul administrativ (în redacția legii existente la data depunerii recursului, până la operarea modificărilor operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este

inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când recursul este depus de o persoană neîmputernicită.

Potrivit art.47 alin.(1) din Codul administrativ, (în redacția legii existente la data depunerii recursului), acțiunile procedurale întreprinse de reprezentantul împuternicit se atribuie participantului reprezentat. În măsura în care participantul nu contrazice neîntârziat acțiunile întreprinse de reprezentantul împuternicit, acestea se consideră ca fiind întreprinse de participant.

Conform art.195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.80 alin.(7) din Codul de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Conform art.81 alin.(1) din Codul de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Potrivit art.60 alin.(1) și (2) din Legea nr.1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă. Contractele de asistență juridică încheiate în formă scrisă de avocați și avocați stagiar, investite cu formulă executorie, au putere de titlu executoriu la data exigibilității crenatei și oferă dreptul la executare silită extrajudiciară, fără adresarea unei cereri în instanța de judecată sau către notar, dacă părțile au convenit aceasta, în mod expres, în contract. Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Totodată, din prevederile pct.2 din Hotărârea Guvernului nr.158 din 28.02.2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar rezultă că, formularul mandatului avocatului și al avocatului stagiar sunt documente de strictă evidență, care confirmă împuternicirile acestora.

Conform pct.6 din Hotărârea de Guvern nr.158/2013, formularul mandatului avocatului conține următoarele elemente obligatorii: 1) pe recto se înserează: a) numărul și seria; b) denumirea biroului asociat de avocați; c) denumirea cabinetului avocatului; d) datele de contact; e) denumirea "MANDAT"; f) numele și prenumele avocatului; g) numărul licenței și data eliberării; h) numărul contractului de asistență juridică și data semnării; i) numărul deciziei coordonatorului Oficiului Teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat și data semnării; j) semnătura avocatului, certificată prin ștampilă; 2) *pe verso se înserează*: a) *împuternicirile avocatului*; a¹) numele și prenumele clientului; b) semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

Din prevederile pct.8 din Hotărârea de Guvern nr.158/2013 rezultă că, *împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art.81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul "Conform procurii anexate" și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.*

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, nefiind de acord cu decizia din 29 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, la 09 decembrie 2022 avocatul Botnaru Ruslan, acționând din numele Aureliei Gîsca-Ipati, a semnat și a depus recursul inițial (nemotivat) împotriva deciziei instanței de apel (f.d.79-81, vol.II). Totodată, în cererea de recurs, avocatul Botnaru Ruslan a indicat că motivarea recursului o va prezenta ulterior, după ce instanța de apel îi va notifica decizia integrală din 29 noiembrie 2022.

La acest aspect se remarcă că, recursul motivat nu a fost prezentat de recurentă până la acest moment, deși a recepționat decizia integrală din 29 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău încă la data de 23 februarie 2023, fapt ce rezultă din avizul poștal de recepție (f.d.78, vol.II).

Totodată, completul de judecată reține că, la actele cauzei se atestă mandatul avocațial seria MA nr.1289062 din 03 februarie 2022, eliberat în temeiul contractului de asistență juridică nr.XXXXXX din 03 februarie 2022, în baza căruia avocatul Botnaru Ruslan urma să reprezinte drepturile și interesele Aureliei Gîsca-Ipati în prezenta cauză (f.d.55, vol.II).

Cu toate acestea, contrar prevederilor legale precitate supra, pe versoul mandatului avocațial nominalizat supra, nu au fost consemnate (inserate) împuternicirile avocatului Botnaru Ruslan prevăzute la art.81 din Codul de procedură civilă, din care ar rezulta că reprezentantul împuternicit dispune de dreptul de a ataca hotărârea judecătorească, precum și, de a semna și de a depune recurs din numele Aureliei Gîsca-Ipati.

Cele enunțate, denotă faptul că avocatul Botnaru Ruslan a depus și a semnat, din numele Aureliei Gîsca-Ipati, recursul inițial (nemotivat) împotriva deciziei instanței de apel, fără a dispune de împuternicirile corespunzătoare după cum prevede legislația în vigoare (f.d.79-81, vol.II).

Prin urmare, recursul inițial depus de avocatul Botnaru Ruslan, din numele Aureliei Gîsca-Ipati, a fost depus de o persoană neîmputernicită.

Împrejurările constatate, generează drept consecință declararea recursului depus de avocatul Botnaru Ruslan, din numele Aureliei Gîsca-Ipati, ca inadmisibil în temeiul art.246 alin.(2) lit.c) din Codul administrativ.

Din considerentele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a declara inadmisibil recursul depus de avocatul Botnaru Ruslan, din numele Aureliei Gîsca-Ipati, în temeiul art. 246 alin.(2) lit.c) din Codul administrativ.

Conform art.230 și art.246 alin.(2) lit.c) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție.

d i s p u n e:

Recursul depus de avocatul Botnaru Ruslan, din numele Aureliei Gîsca-Ipati, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă